

1

İlk bölümde nefse yöneltilen
temel uyarı hangi kötü eğilimler
üzerinedir?

Cevap 1

Kendini beğenme, övölme isteği, gösteriş merakı ve sahip olduğu nimetleri kendinden bilme eğilimi üzerinedir.

2

Meyve örneği üzerinden, “vesile”
ile “asıl kaynak” arasındaki fark
nasıl vurgulanmaktadır?

Cevap 2

Vesilenin ortaya çıkan nimetin sahibi olmadığı, sadece aracılık ettiği vurgulanmaktadır.

3

Meyve veren unsurlar üzerinden
yapılan örnek, “emek var ama
sahiplik yok” düşüncesini nasıl
destekler?

lisans 18-soz-p01-baslik-ve-birinci-nokta-nefs-i-emmareye-tedib-
ve-sukur-dersi

Cevap 3

Ortada bir görünür vasıta bulunsa da asıl neticeyi doğuran kudretin ona ait olmadığını gösterir.

4

Nefis ile tabiat arasında hangi ortak yön kurulmaktadır?

lisans 18-soz-p01-baslik-ve-birinci-nokta-nefs-i-emmareye-tedib-ve-sukur-dersi

Cevap 4

İkisinin de iyiliğin gerçek faili olmadığı, fakat kötülüğe sebep olan bir kabul ve perde konumunda bulunduğu sövlenmektedir.

5

Nefsin kemalinin hodbinlikte değil
hudâbinlikte olması ne demektir?

Cevap 5

Olgunluğun kendini merkeze koymakta değil, Allah'ı esas almakta olduğu demektir.

6

Metne göre onların tek etkisi
nedir?

Cevap 6

Mutlak hayırdan gelen iyiliği gerektiği gibi karşılamadıkları için kötülüğe yol açmalarıdır.

7

İnsanlar arasında seçilmiş gibi görünmek, metne göre neden gerçek bir üstünlük sayılmaz?

Cevap 7

Çünkü bu önce verilmiş olma hali,
çoğu zaman daha çok ihtiyaç
sahibi ve daha çok acz içinde
olmanın sonucudur.

8

“Mazhar” ile “memer” arasındaki
fark neden önemlidir?

Cevap 8

Çünkü kişi nimeti gerçekten yansıtmayabilir; yalnızca ondan geçen bir kanal olması, ona hak kazandırmaz.

9

Pasajda öne çıkan iki temel ahlâkî
erdem hangileridir?

lisans 18-soz-p01-baslik-ve-birinci-nokta-nefs-i-emmareye-tedib-
ve-sukur-dersi

Cevap 9
Şükür ve tevazu.

10

Bu parçada nefse karşı neden sert bir hitap kullanılmaktadır?

Cevap 10

Nefsi terbiye etmek, gururunu kırmak ve ona haddini bildirmek için sert bir üslup kullanılmaktadır.

11

Çekirdek ve çubuk benzetmesi,
insanın başarı karşısındaki
tutumunu nasıl sorgular?

Cevap 11

Sonucun görünmesine sebep olan aracının, ortaya çıkan güzelliği kendine mal edip edemeyeceğini sorgular.

12

İnsan kendine verilen nimetler
sebebiyle neden doğrudan
övünemez?

lisans 18-soz-p01-baslik-ve-birinci-nokta-nefs-i-emmareye-tedib-
ve-sukur-dersi

Cevap 12

Çünkü bu nimetlerin asıl vericisi kendisi değildir ve kendisi sadece sınırlı bir aracı konumundadır.

13

Parçada geçen “şükür, tevazu, hacalet” üçlüsü hangi ahlâkî çizgiyi anlatır?

Cevap 13

Kulun kendi aczini bilip nimet karşısında alçalarak Rabbine yönelmesini anlatır.

14

İyiliği “güzel şekilde kabul edememek” neden kötülüğe sebep sayılmıştır?

Cevap 14

Çünkü bozuk kabul, ilahî lütfun insandaki yansımasını çarpıtır ve olumsuz sonuç doğurur.

15

Nefis ile tabiatın “münfail”
sayılması neyi reddeder?

Cevap 15

Yaratma gücünün ve gerçek etkinliğin onlarda bulunduğu düşüncesini reddeder.

16

Metne göre nefisperest ve
tabiatperest kimse neden
“ahmak” ve “zalim”
savılmaktadır?

lisans 18-soz-p01-baslik-ve-birinci-nokta-nefs-i-emmareye-tedib-
ve-sukur-dersi

Cevap 16

Çünkü kendi sınırlı ve kusurlu konumunu görmeyip yaratıcıya ait olanı kendine veya tabiata verir.

17

Halk içinde öne çıkmanın, meziyet yerine ihtiyaçla ilişkilendirilmesi neyi öğretir?

Cevap 17

Dışarıdan üstünlük gibi görünen şeyin bazen daha çok eksiklik ve muhtaçlık sebebiyle verildiğini öğretir.

18

İnsanlar arasında öne çıkarılmanın
gerçek sebebi metinde nasıl
yorumlanır?

lisans 18-soz-p01-baslik-ve-birinci-nokta-nefs-i-emmareye-tedib-
ve-sukur-dersi

Cevap 18

Daha çok yoksunluk, ihtiyaç ve acı taşıyana önce verilmiş bir yardım olarak yorumlanır.

19

Metinde nefse karşı yapılan konuşmanın amacı övmek mi, düzeltmek mi?

Cevap 19

Düzeltilmek ve terbiye etmektir.

20

Parçada eleştirilen “medhe düşkünlük” hangi manevî riski doğurur?

Cevap 20

Kişiyi nimetin gerçek sahibini
unutturarak gurur ve
sahiplenmeye sürükler.

21

Nefsin övünmesi, nimetler
üzerinde nasıl bir olumsuz etki
yapar?

Cevap 21

Nimetlerin deęerini dūřūrūr,
onların faydasını zedeler ve
nankörlükle manevî bereketini
bozar.

22

Hacalet ve nedamet kavramları
burada hangi iç dünyaya işaret
eder?

Cevap 22

Kişinin kusurunu fark eden,
nefsine güvenmeyen ve içten bir
muhasabe yapan ruh haline işaret
eder.

23

Nefis neden tabiata
benzetilmektedir?

lisans 18-soz-p01-baslik-ve-birinci-nokta-nefs-i-emmareye-tedib-
ve-sukur-dersi

Cevap 23

Çünkü ikisi de iyiliğin asli faili olmayıp yanlış nispetlerin toplandığı bir zemin gibi sunulmaktadır.

24

“Güzele mazhar olan güzelleşir”
düşüncesine hangi cevap
verilmektedir?

lisans 18-soz-p01-baslik-ve-birinci-nokta-nefs-i-emmareye-tedib-
ve-sukur-dersi

Cevap 24

Sadece bir nimetin geçtiği yer olmak, o nimetin sahibine dönüşmek anlamına gelmez; kişi onu gerçekten yansıtmazsa sadece bir gecit olur.